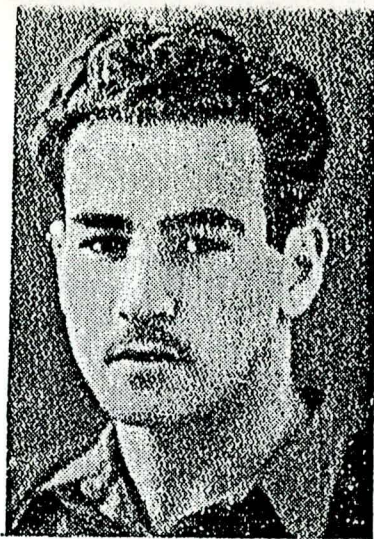

סבן, יהושע-מרדכי

בן לאה לבית בורלא ויעקב. נולד ביום ט"ז באלול תרפ"ח (1.9.1928) בירושלים למשפחה מושרשת בארץ זה דורות רבים. מצעירותו השתייך לתנועת הנוער בית"ר וכשעבר לעבוד בליטוש יהלומים בנתניה הצטרף לשורות אצ"ל במקום. מיד עם הצטרפותו נשלח ל"קורס סגנים" ופעולתו הקרבית הראשונה בארגונו הייתה כחבלן בהתקפה על תחנת הרכבת בלוד. מאוחר יותר עבר לח"ק (חיל הקרב) בתל-אביב ונתמנה כמפקד קבוצה. הוא היה גבה-קומה ויפה תואר, בעל מזג טוב המשרה רוח עליצות סביבו. עם זאת ניחן בכשרון משחק, נגינה וזמר וכל אלה חיבבוהו על כל מכריו. במבצע השני שבו השתתף — התקפת מרכז הכולשת ביפו — פעל כמפקד היחידה. תפקיד זה מילא גם בפעולת החרמת כסף ברכבת סמוך לחדרה. אחרי פעולה זו נעצר והועבר למחנה העצורים בלטרון. גם כאן עמד לו כשרון המשחק וחוקריו שוכנעו בתמימותו וחפותו ושיחררוהו מן המעצר. בחוץ המשיך בפעילות המחתרת. הוא נטל חלק כמפקד יחידת חבלנים בהתקפה על שדה התעופה בקסטינה, השתתף בהתקפה על מחנה צבא בצריפין, בהחרמת נשק ממחנה צבאי בצפון תל-אביב והיה מפקד יחידה בהתקפה על משטרת רמת-גן. בהתקפה זו נפצע קשה, ידו השמאלית שותקה ונצרכה לטיפול ממושך. לאחר חדשי טיפול וריפוי שב לפעילות הח"ק. בין השאר היה בין האחראים לחטיפת השופט הבריטי וינדהאם כבן-ערוכה בימי המערכה על חייו של דב גרונר, איש האצ"ל שנידון למוות על-ידי בית-דין צבאי. ביום כ"ח בניסן תש"ז (18.4.1947) תקפו יהושע ושניים מפקודיו משוריין בריטי במטרה לעצור את היושבים בו כתגובה על העלאת ארבעה מחבריהם למחתרת לגרדום בכלא עכו. לשמע היריות הגיח שוטר בריטי מבניין הדואר הסמוך ופתח עליהם באש. כדור פילח את ראשו של יהושע וגרם למותו. הוא הובא לחדר המתים של "הדסה", אך כדי למנוע זיהויו על-ידי הכולשת הבריטית הבריחו חבריו את גופתו משם והביאוה לקבורה בבית העלמין שברחוב טרומפלדור בתל-אביב. פרקי חייו וגבורתו מפורסמים ב"זכרם נצח".

סבן יהושע ("פופ")

סמל נמרוד

בן לאה לכית בורלא ויעקב. נולד ביום ט"ז באלול תרפ"ח (1.9.1928) בירושלים למשפחה מושרשת בארץ זה דורות רבים. מצעירותו השתייך לתנועת הנוער בית"ר

נפל בכ"ח בניסן תש"ז (18.4.1947)

נטמן בתל-אביב

אחרי שהועלו ארבעת הלוחמים, מרדכי אלקחי, דב גרונר, יהואל דרונר ואליעזר קשאני, לגרדום, הוטל על יהושע, לעצור בריטים. באותו יום גורלי, תקפו יהושע ושניים מפיקודיו משוריין בריטי, שעמד סמוך לבניין הדואר המרכזי בת"א, וסגעו בישוטים שיטונו בתוכו. אך לשמע היריות הגיח שוטר בריטי מבניין הדואר ופתח עליהם באש. כדור פלח ראשו של יהושע, וכעבור שעות אחדות נפטר.

יהושע נולד בירושלים, במשפחה שהצטיינה ברוח ובפעילות לאומית. מצעירותו השתייך לבית"ר, וכאשר עבר בשנת 1945, לעבוד בליטוש יהלומים בנתניה, הצטרף לשורות אצ"ל. שבוע ימים אחרי הצטרפותו, נשלח לקורס סגנים. "טבילת האש" עבר בהתקפה על תחנת הרכבת בלוד, וכחבלן הצליח לפוצץ קטרים אחדים. כשעבר לח"ק ת"א, הוא נתמנה כמפקד קבוצה. עד מהרה נתחבב יהושע, גבה הקומה ויפה התואר, על הלוחמים, שכיבדוהו בחיבה: "פופ". בכל אשר נמצא, היה הרוח החיה והמחיה. בחליל ובזמר ובמשחק היה מעורר שמחת-אמת בקרב חבריו, אף בשעות קשות ביותר.

כבר בפעולה השניה בה השתתף — ההתקפה על בניין הסי.אי.די. ביפו — נתמנה כמפקד יחידה. גם כאשר הוחרמו 35000 לא"י מתוך רכבת סמוך לחדרה, פיקד יהושע על אחת היחידות. אחרי פעולה זאת נעצר בשכונת נחליאל והועבר ללטרון, אך בכשרונותיו הדרמטיים הצליח להעמיד פני תם ולהוליך שולל את חוקריו — על אף העובדה שתמונתו התנוססה באלבום המבוקשים. כעבור כשבועיים שוחרר, ומיד ביקש לשוב לקרבות. משלא נקרא להשתתף בחדירה הנועזת למחנה הצבא בעקיר, ניסה להערים על מפקד הפעולה. זה הרגיש בו, אך לא יכול היה לעמוד בפני חיוכו המצודד וקסמו האישי, והסכים לשתפו. לאחר מכן פעל כמפקד יחידת חבלנים בהתקפה על שדה התעופה בקסטינה. בין השאר השתתף בהתקפה על מחנה הצבא בצריפין, בהחרמת נשק מתוך מחנה צבאי בצפון ת"א ובהתקפה על משטרת רמת-גן, שבה שימש כמפקד יחידה. בשעת הנסיגה נפצע קשה, וידו השמאלית שותקה זמנית. אחרי כמה חדשי טיפול וריפוי, שב לקרבות. בימי המצב הצבאי חמק מת"א, עבר לבנימינה, והשתתף בהתקפות רבות על מחנות צבאיים ובפעולות חבלה ומיקוש. יהושע היה גם אחד האחראים למעצר השופט וינדהאם, בימי המערכה על חיו של דב גרונר.

עובדיה צבי
(אלעזר, גר) ז"ל

חיים גר (עמקם) ז"ל

משה ברוך (אריה)

יהודה שובל, (גינני)

שמונת הממקשים והחוסמים - נוסעי שתלמוניות המיקוש

משה שמואל, (יאיר) ז"ל

מנשה סלומון (נתן)

מנשה פינטר (ברעז)

שמואל שושני, (שמחה)

הצוות הרפואי לפעולה

ד"ר יצחק אריה הפנר ז"ל, רופא

דבורה לרנר-שמחון, (רות, חביבה), חובשת

הרטה גריטלר, (רינה) ז"ל, חובשת

אליהו ספקטור (אליהו דס), אחראי להחרמת כלי הרכב.

שרגא עליס, (חיים טויט הגדול) חטיבת תיכטון

אבשלום הביבי (אלהו) חטיבת תיכטון

יהושע פולחן (גל) ז"ל קצין מבצעים ארצי

יצחק יגנס, (אבינועם) מפקד המחוז

יהושע גורודניצקי, (אלימך)

צאלח יעקב (זאב) ז"ל

יהושע גלדשמיך (גל) ז"ל, נהג המשאית

יוסף אבני, (אבו ג'ודה) מפקד הפעולה

שמונת החבלנים והפורצים - נוסעי הטנדר

יוסף חפץ, (יוסף) ז"ל

יוסף לוי, (כושי)

יהושע סבן, (נמרוד, פופיטאס) ז"ל

שמעון לוי, (אבנר) ז"ל

הדאר המרכזי
רחוב אלנבי 132

יהושע (פופ) סבן ז"ל
נפל בעת התקפת שריונית בריטית במקום.
בתאריך 18 באפריל 1947

מנהל הטקס: שמואל סמואל
נציג רשמי: יגאל גריפל,
מ"מ ראש העיר תל-אביב-יפו
מספרי האירוע: מאיר פליי, ישראל חליבנר
מסיר הלוט: רפאל סבן - האח.